

02-11-2023
EMN-2023-00801
1664872

NOTAT

Oplæg til etablering af styrket patientrådgivning for patienter med livstruende sygdomme

Det fremgår af regeringens Sundhedspakke fra d. 23. maj 2023, at der skal etableres en ny patientrådgivning for patienter med livstruende sygdomme.

Danske Regioner har i forlængelse af regeringens Sundhedspakke indgået aftale med regeringen om udmøntning af midler i 2023 til en akut og ekstraordinær indsats på kræftområdet. Det følger af aftalen, at regionerne skal komme med oplæg til en styrket model for patientrådgivning for patienter med livstruende sygdomme. Det fremgår endvidere af aftalen, at rådgivningen skal bygge ovenpå regionernes eksisterende patientvejlederordning, så der sikres én indgang, der giver en lige og nem adgang til rådgivning for patienter både med og uden livstruende sygdom.

Oplægget er udarbejdet af Danske Regioner. Danske Regioner har i udarbejdelsen været i dialog med Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen, Danske Patienter og Lægeforeningen.

Danske Regioner noterer, at den styrkede patientrådgivning skal ses i sammenhæng med arbejdet med bl.a. regionernes gennemgang af lokale instrukser, vejledninger og praksisser for, hvordan kræftpatienter sikres og informeres om deres rettigheder, som er igangsat på baggrund af regeringens plan for genopretningen af kræftområdet fra marts 2023. Samtidig forventes regionernes arbejde med at styrke patientrådgivningen at blive understøttet af Sundhedsstyrelsens revision af vejledningen om de maksimale ventetider.

Baggrund

Patienter med kræft og visse hjertesygdomme har nogle helt særlige rettigheder i form af reglerne om maksimale ventetider. Samtidigt er de omfattet af de samme rettigheder som alle andre patienter i mødet med sygehusvæsenet,

såsom frit sygehusvalg. Mange kræft- og hjertepatienter er samtidig under udredning eller behandling for andre lidelser, som ikke er omfattet af maksimale ventetider, og som de kan have behov for at søge vejledning og information om. I takt med at der bliver flere ældre med multisygdom, bliver det i fremtiden kun vigtigere, at man som patient ikke skal henvende sig flere steder for at få vejledning om sit forløb og sine rettigheder.

Den styrkede patientrådgivning skal sikre, at patienter med livstruende sygdomme i endnu højere grad end i dag nemt og hurtigt kan komme i kontakt med en patientvejleder og få den vejledning om deres patientrettigheder og behandlingsforløb, som de har behov for.

Oplæg til styrket patientrådgivning

Jf. Bekendtgørelse om de regionale patientkontorers opgaver og funktioner er der i alle fem regioner i dag en uvildig patientvejledning, som patienter kan kontakte, bl.a. hvis de har behov for information eller rådgivning om deres patientrettigheder. Patientkontorerne er uafhængige af instruktioner fra regionsråd i forhold til deres informations-, rådgivnings- og vejledningsfunktioner.

Den nye patientrådgivning skal bygge ovenpå og styrke de eksisterende regionale patientvejledninger og samtidig sikre, at alle patienter, uanset hvad de fejler, har samme indgang til patientvejledning i den enkelte region. Ved at bygge videre på det lokalkendskab, som er i hver regions patientvejledning, skal den nye styrkede patientrådgivning skabe et tættere organisatorisk samarbejde med hospitalsafdelinger, patientkoordinatorer og ledelsesstrengen om at vejlede den enkelte patient i forbindelse med deres behandlingsforløb samt følge deres sag til dørs – fx hvis der er tvivl om, hvorvidt de maksimale ventetider overholdes.

Den styrkede patientrådgivning skal:

- A. Sikre tydelig og øget synlighed om, hvor patienter med livstruende sygdomme kan få vejledning om deres patientrettigheder.
- B. Sikre øget kapacitet, så patienter med livstruende sygdomme nemt og hurtigt kan komme i kontakt med en patientvejleder, og sikre, at der under hensyn til de maksimale ventetider hurtigt bliver taget hånd om deres henvendelse.
- C. Sikre, at der opbygges særlig viden i regionerne om reglerne om maksimale ventetider, herunder samspillet til øvrige patientrettigheder fx for multisyge patienter. Det skal sikre patienter med livstruende sygdomme den rette vejledning og bidrage til et generelt vidensløft om maksimale ventetider i regionerne, både hos patientvejledere og i den information, som patienterne får i deres møde med sygehusvæsenet
- D. I endnu højere grad, end det er tilfældet for patientvejledere i dag, gå i dialog med hospitalsafdelinger, forløbskoordinatorer og ledelse, når

patienter henvender sig om problemstillinger vedrørende deres behandlingsforløb og patientrettigheder ved livstruende sygdomme, så patienten sikres den nødvendige støtte og rettidige vejledning om patientforløbet. I den forbindelse skal der etableres faste arbejdsgange for, hvordan patientvejlederne skal gå i dialog med ledelsen, hvis der er tvivl om overholdelse af patientrettigheder.

- E. Etablere et samarbejde med forløbskoordinatorer, herunder sikre at forløbskoordinatorerne har det rette kendskab til patientrettigheder hos patienter med livstruende sygdomme.
- F. Etablere et tværregionalt forum for patientvejledning og -information, som mødes med henblik på at dele viden og praksis. I tilfælde af tvivlsspørgsmål i fortolkningen af vejledning om maksimale ventetider skal det tværregionale forum være med til at sikre, at det bliver løftet i relevante fora med henblik på at ensarte patientrådgivningen om de maksimale ventetider.

For at løfte disse opgaver tilføres der i alle regioner ekstra ressourcer til rådgivningen af patienter med livstruende sygdom. Disse ressourcer skal gå til at styrke kapaciteten og kompetencerne i de regionale patientvejledninger, herunder til etableringen af en særlig funktion i alle regioner, som sikrer, at der blandt patientvejledere og i den information, som patienterne møder, er en ensartet fortolkning og formidling af patientrettighederne.

Som en del af indsatsen sætter alle regioner desuden fokus på at styrke patientrådgivningen ved at tilbyde patientvejledere relevant kompetenceudvikling. Dette gøres med henblik på at understøtte et bredt løft af vidensniveauet i de regionale patientvejerordninger, herunder i forhold til viden om de maksimale ventetider.

Regionernes sundhedsdirektørkreds følger løbende den styrkede patientrådgivning, bl.a. gennem patientkontorernes årsberetninger, der jf. Sundhedslovens § 51 udarbejdes for patientkontorernes virksomhed, og som fremover skal indeholde beskrivelser af, hvordan der arbejdes med at sikre, at patienter med livstruende sygdomme nemt og hurtigt kan komme i kontakt med en patientvejleder og få den vejledning om deres patientrettigheder og behandlingsforløb, som de har behov for.

Økonomi

Etableringen af en styrket patientrådgivning kræver, at der tilføres økonomiske ressourcer svarende til ansættelse af 7,5 årsværk på tværs af regionerne, herunder både juridiske kompetencer og ekstra kapacitet i de regionale patientvejledninger. Derudover afsættes ressourcer til kompetenceudvikling af patientvejledere i alle regioner og indirekte udgifter til etableringen af initiativet.

På tværs af regionerne afsættes der i alt **5 mio. kr.** årligt fra 2024 og frem til patientrådgivningen. Udgifterne bliver fordelt efter bloktilskudsnøglen.

Udgifterne finansieres af den økonomiske ramme til en ekstraordinær indsats på kræftområdet og Kræftplan V, som er afsat med regeringens Sundhedspakke af maj 2023.

Implementering

Den styrkede patientrådgivning implementeres hurtigst muligt efter oplæggets godkendelse. Implementeringen forventes at ske primo 2024.